

1988, 200, Nr. 177) nebo Vídně (TARCSAY 1999, 66, Abb. 14). Skupinu nahnědlých skel zachytila H. Sedláčková v Brně, kde se vyskytují v druhé polovině 13. a počátkem 14. století (SEDLÁČKOVÁ 2005, 237), přičemž předpokládá, že se jedná o výrobky jihoevropských skláren (SEDLÁČKOVÁ 2010, 362). Také E. Černá považuje tyto číše za produkty zahraničních hutí (ČERNÁ 2002, 96).

Ojedinělým nálezem jsou zlomky stěny číše se spirálovitě natavenými vlákny (obr. 4: 5). S největší pravděpodobností jde o produkt sklářských dílen mimo naše území, což prokázaly též výsledky analýz chemického složení materiálu (ZLÁMALOVÁ ČILOVÁ 2014, 142, obr. 101: 4). Obdobný dekor lze pozorovat na poháru z Wormsu (BAUMGARTNER 1987, 38, Nr. 5), jehož místo původu však také není známé.

Obr. 2. Praha 1-Staré Město. Na Můstku čp. 379+380/I. Pohár malovaný zlatem a emaily z 2. poloviny 13. století či 1. poloviny 14. století (foto M. Frouz, 2014).

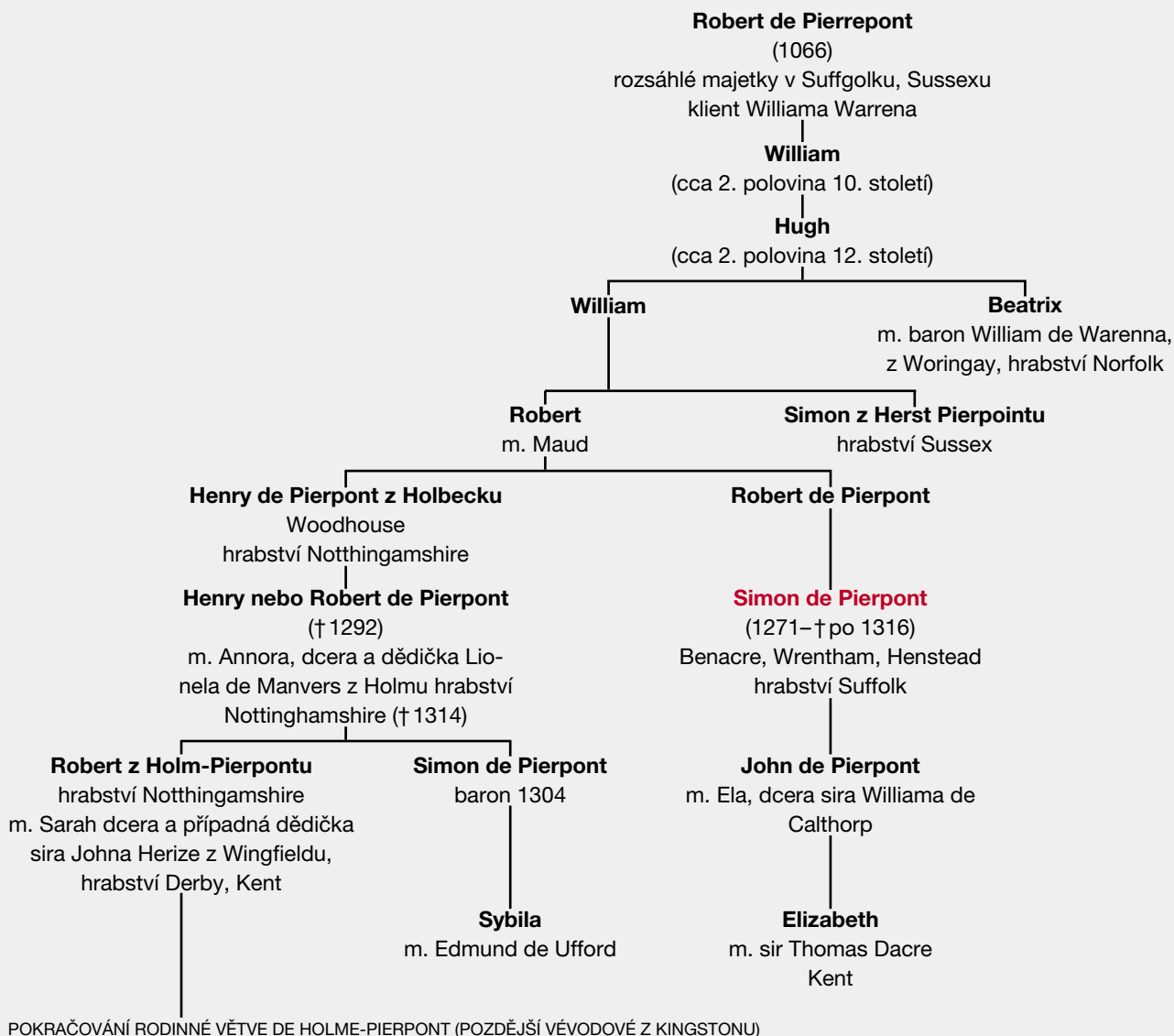

Další skupinu nálezů představovaly lahvovité tvary, objevující se v minimálně třech exemplářích. Z výrazně fragmentárně dochovaného materiálu bylo možné rekonstruovat torzo lahve s vertikálně natavenými žebry (ČERNÁ 1994, 53–54; ŽĎÁRSKÁ 2014, 28, obr. 10a). Čiré sklo s růžovohnědým nádechem bylo překvapivě málo postiženo korozi. Ze stejného kontextu pocházejí také zlomky menší lahvovité nádoby s výrazně klenutými stěnami a obdobnou výzdobou i zabarvením skloviny. Vzhledem k charakteru obou předmětů lze předpokládat, že se jednalo o výrobky cizích skláren, jejich bližší lokalizaci neznáme. Srovnatelný nález datovaný do období kolem poloviny 13. století s širokým nízkým tělem zdobeným řídkým plastickým žebrováním známe z Brna, Kozí ulice.⁵ Vzhledem k ojedinělosti nálezu v českých zemích jej Z. Himmelová spojovala s oblastí Porýní či severní Itálie (HIMMELOVÁ 1991, 14). Další obdobně datovaný exemplář je v současnosti

znám pouze ze Žatce (ČERNÁ 2008a). Jiným tvarem, který bylo možné alespoň částečně rekonstruovat, byla dvojice lahví s vnitřním prstencem (kat. III.3). Lahve měly válcovité tělo odsazené vnitřním dutým prstencem od horní části (obr. 4: 8). Vyrobené byly z čirého, nazelenalého, lehce do hněda zabarveného skla se slabým korozním povlakem. Lahve s vnitřním prstencem představují poměrně široce rozšířenou kategorii nálezů, která se v českém prostředí objevuje od druhé poloviny 13. století. Vyskytují se ve více variantách po celé období vrcholného středověku a na německém území přežívají až do renesance (ČERNÁ 2003, 54). Z pražských lokalit lze zmínit obdobně datované nálezy z archeologických výzkumů v areálu Týnského dvora (ČERNÁ 1994, 57; ČERNÁ 2008b, 339), další exempláře jsou známy z Mostu (ČERNÁ 1994, 57, 58, obr. 41, 42), Brna (ČERNÁ 1994, 58, obr. 43) či Olomouce. Zatím nelze s jistotou určit místo jejich původu, avšak pro sledované časové období se můžeme domnívat, že se jedná spíše o výrobky cizích skláren. Tomu odpovídá i chemické složení našeho nálezu, prokazatelně vyrobeného ze sodného skla. Vzhledem k fragmentárnosti sledovaného materiálu či vysokému stupni koroze, se část nálezů nepodařilo přiřadit ke konkrétním tvarům.

⁵ Oba nálezy spojuje jak způsob provedení plastického dekoru, tak kvalita skla a jeho zbarvení (ČERNÁ/FRYDA/HIMMELOVÁ 2005, 88), nicméně tvarově se výrazně liší.

SCHEMATICKÝ RODOKMEN ANGLICKÉ ŠLECHTICKÉ RODINY DE PIERPONT

Eduardovo nepočtené vojsko nakonec do Svaté země dopravili nasmlouvání mořeplavci (janovští a marseillští), lze předpokládat intenzivní diplomatická jednání o přepravě i s Benáťany, kteří s organizací křížových výprav měli velkou praxi. Také rodina Pierpontů již měla s křížovými výpravami svou zkušenost. Roku 1195 byli dva ze Simonových předků, sir Simon a Robert de Pierpont, ve vojsku krále Richarda Lví srdce při obležení u Akkonu. Na Dering Roll se vedle Simonova znaku objevuje také erb známého Jeana de Joinville, účastníka sedmé křížové výpravy. V době Simonova mládí tedy ještě žila celá řada přímých účastníků křížových výprav. Netřeba pochybovat o tom, že jejich vyprávění o hrdinských skutcích a přestálých nebezpečnostech v myslích mladých šlechticů, dychtících po rytířských ostruhách a dobrodružstvích v daleké zemi, vyvolávalo touhu zúčastnit se podobných kampaní. Pravdou ale zůstává, že většina rytířů v okolí mladého prince Eduarda jej však chtěli nechtě do Svaté země doprovázet musela, pokud si ovšem chtěli udržet svůj vliv.²⁰ To mohl být i případ mladého Simona, jehož již dobové prameny vyzvedávaly jako dobrého rytíře a přívržence vládnoucího rodu Plantagenetů.

Po neúspěchu osmé křížové výpravy se Angličané rozhodli vydat se do Sýrie ohrožované mamlúckým sultánem Bajbarsem. Eduard s anglickou armádou, jejímiž členy byli pravděpodobně

Obr. 13. Schematický rodokmen anglické šlechtické rodiny de Pierpont. Pravděpodobný objednatel poháru sir Simon de Pierpont označen **červeně**, uvedené roky znamenají doklady v pramenech. (Sestavil autor, 2014.)

²⁰ Docházelo k uzavírání smluv mezi pánem nebo velitelem a bojovníky. Tyto smlouvy však nebyly zcela formální. Vznikaly hlavně díky klientským, rodinným, politickým nebo regionálním vazbám. Také Jean de Joinville, který účast na této křížové výpravě odmítl, nás informuje o tom, že někteří francouzští křižáci přijali kříž pouze proto, aby si udrželi spíše královu než Boží přízeň (TYERMAN 2012, 797–798).